

Hållbarhetspolicy

Samlade policydokument för Equmenia

Miljö, resande, rättvis handel, jämställdhet och jämlikhet samt alkohol, tobak och narkotika

Antagen på Equmenias riksstämma i Eksjö 16-18 maj 2014

Inledning

Equmenia är alla de enskilda medlemmar och lokalföreningarna som finns runt om i Sverige. Tillsammans bildar vi Sveriges största kristna barn och ungdomsorganisation. Equmenia är samlingsnamnet på den lokala barn- och ungdomsverksamheten inom Equmeniakyrkan.

Skall man sammanfatta Equmenia med en enda mening så brukar vi göra det med denna ”*där barn och unga växer i gemenskap med varandra och Jesus.*”

Equmenia finns för att vi tillsammans kan göra något som inte varje lokal förening eller enskild medlem skulle kunna göra själva. Det betyder att Equmenia förutom allt arbete i Sverige har kontakt och utbyten med kristna runt om i världen, att vi ordnar större mötesplatser runt om i landet och att vi samlas en gång varje år för att gemensamt fatta beslut om vad vi vill göra kommande år. Genom Equmenia byter vi också erfarenheter som gör att scouter och körer, tonårssamlingar och idrottsgrupper, söndagsskola och studentarbete får fortsätta att utvecklas år från år.

Teologisk grund för Hållbarhetspolicyn

*”Otaliga är dina verk, O Herre!
Med vishet har du gjort dem alla
Jorden är full av vad du har skapat.”*
Psaltaren 104:24

Det är ingen tillfällighet att skapelseberättelsen i Första Mosebok börjar med att berätta hur Gud skapar världen. Den Gud som fanns före allt annat. I skapelsen så övervinner Gud mörkret och tomheten genom att framställa ljus och skapa allt det skapade. Anledningen till att Gud skapade världen var kärleken. Människorna gjordes till Guds avbild och omfattas alltid av denna Guds kärlek.

Att vara skapad till Guds avbild innebär bland annat att vi har fått ansvar att förvalta den Guds skapelse som vi fått av Gud som en gåva. Människorna är en del av skapelsen och därför gäller ansvaret också omsorgen om människorna.

Bibeln talar väldigt mycket om Guds rike (eller himmelriket). Detta rike är andligt och finns inom oss, enligt Jesus, men det är också det slutliga målet där rättvisan och kärleken skall segra. Då blir Guds rike ett fysiskt rike. Precis i slutet av Bibeln så blir detta Guds rike tydliggjort: ”Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden var borta” (Uppenbarelseboken 21:1). Som kristna lever vi mellan dessa båda världar eller jordar.

Den kristna tron säger att varje människa är skapad till Guds avbild och därmed oändligt värdefull. Det betyder att varje människa har rätt till ett värdigt liv, fritt från orättvisor, hunger och förtryck. Tyvärr ser världen inte ut så. Miljarder människor lever istället i fattigdom, utan sina grundläggande behov eller rättigheter tillgodosedda.

Som Jesu lärjungar är vi uppmanade att visa solidaritet och ansvar. Och i detta ligger vår kallelse att värna våra medmänniskors rättigheter, att verka för att vi kan vara medmänniskor på jämlik nivå. Bibeln talar om hur vi som Jesu efterföljare inte längre skall fokusera på det som skiljer oss, utan på det som förenar: ”Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.” (Galaterbrevet 3:28) Den som tror på Jesu ord om Gudsriket är kallad att bekämpa det ojämlika i tillvaron och att med det goda besegra det onda, som till exempel fattigdom och miljöförstöring.

Att älska sin nästa är en självklarhet i kristen etik. I dagens globaliserade värld kan en rimlig definition låta: Min nästa är varje människa som påverkas av mina val. Vad jag köper, äter, reser med och så vidare har konkret betydelse för människor över hela jorden. Att avskärma kärleken till sin nästa från dessa sammanhang blir allt mer absurt.

Jesus kom som fredsbärare och hans budskap om fred och försoning går som en röd tråd genom hela evangeliet. Detta kallar oss att styra våra fötter in på fredens väg. ”Jesus har kommit med budskap om fred för er som var långt borta och fred för dem som var nära.” (Efesierbrevet 2:17)

Equmenia vill värna rätten och avslöja orätten. Vi vill uppmuntra alla våra ledare och medlemmar att ta sitt ansvar för en bättre värld. Det är en naturlig följd av lärjungaskapet att arbeta för en rättvis värld, en värld där människor kan leva i fred och försoning. Det är en naturlig följd av lärjungaskapet att bidra till utjämning av världens resurser och förvalta Guds skapelse.

På samma sätt som vi i nattvarden delar brödet med varandra så delar vi jorden med varandra. När brödet delas räcker det åt alla. Det handlar om att bland annat tänka på våra konsumtionsmönster. Gud skapade världen av kärlek, inom Equmenia vill vi bära den kärleken vidare genom vårt sätt att leva och vara.

Hur hållbarhetspolicyn ska användas

Detta dokument samlar de olika policys som Equmenias styrelse och anställda arbetat fram i samarbete med internationella staget och sakkunniga inom Equmeniakyrkan och Fairtrade Sverige. Policyn diskuterades på Equmenias riksstämma 2013. Beslut om policydokumentet togs på riksstämman 2014.

Hållbarhetspolicyn riktar sig till anställda, ideella, ledare, föreningar och medlemmar inom Equmenia.

Som anställd, ideell, ledare, förening och medlem uppmuntras var och en att ta ansvar för sina handlingar på ett hållbart sätt. Detta dokument är tänkt som stöd för reflektion och handling. Dokumentet rymmer sex separata policys. Varje enskild policy innehåller råd och riktlinjer dels för anställd personal och dels för lokalföreningarna och dess medlemmar.

Genom att ha gemensamma värdegrunder och välja att agera hållbart i olika situationer kommer vi att sätta spår i lokala, regionala, nationella och internationella verksamheter. Genom Equmenias medlemmar har vi möjlighet att göra skillnad, att göra världen bättre.

Miljö

Vi tror att vi som kristna har ett ansvar för att vårda skapelsen. Utöver att värna om naturen innebär det även att vi har ett ansvar för nuvarande och kommande generationer som på ett eller annat sätt påverkas av en livsstil präglad av ohållbara produktions- och konsumtionsmönster. Equmenia vill arbeta för ett ökat engagemang i frågor som berör hållbar utveckling inom miljöområdet och därmed som kristen rörelse ta ansvar och vara aktiva i arbetet mot förstörelsen av skapelsen. Vi vill ta ansvar för att bevara jorden som den fantastiska skapelse Gud en gång gjorde den till; en planet där temperaturen skapar förutsättningar för liv, en planet där biologisk mångfald krävs för att ekosystemen ska fungera, en planet där jorden är bördig nog att förse det som växer med näring. I en tid då det finns en stor oro för hotet mot miljön och hela Guds skapelse vill vi i Equmenia ta vårt ansvar för en hållbar utveckling inom miljöområdet.

För Equmenias personal gäller att:

- Ideella och anställda aktivt tar till sig kunskap inom miljöområdet och därigenom har en genomtänkt och reflekterad syn kring hållbar utveckling och miljö.
- Vid inköp i största möjliga mån beakta de miljöeffekter som sker vid produktion, transport och avfallshantering.
- Vid produktion och distribution av produkter, profilprodukter och informationsmaterial ta hänsyn till miljömässiga aspekter.
- Med hänsyn till miljömässiga aspekter välja det mest resurseffektiva alternativet vid resor (se särskild policy för resor).
- Vid planeringen av arrangemang för medlemmar, ideella eller anställda sträva efter att välja vegetarisk¹, ekologisk och närproducerad mat.
- I samband med servering av mat undvika användandet av engångstallrikar, -bestick och -muggar osv.
- I det dagliga arbetet tänka på att inte använda onödigt mycket papper. Som ett led i detta används dubbelsidiga utskrifter som standard. Något att tänka på vid produktion av kommunikationsmaterial är att inte producera för mycket som sedan riskerar att bli liggande. Det är i så fall bättre att producera en mindre kvantitet som man gör slut på för att sedan behöva producera mer. Vid produktion av trycksaker ska miljömärkt papper användas. Allt papper ska återvinnas.
- I största möjliga mån undvika onödig konsumtion av förbrukningsmaterial.
- Släcka ljuset i lokaler som inte används. Den i personalen som lämnar kontoret sist ansvarar för att släcka lampor som eventuellt inte stängts av.
- Personalen stänger av monitorerna och släcker belysningen vid arbetsplatserna då de lämnar dem.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Ideella och anställda aktivt tar till sig kunskap inom miljöområdet och därigenom har en genomtänkt och reflekterad syn kring hållbar utveckling och miljö.
- Ta fram en miljöpolicy för den lokala föreningen.
- Med hänsyn till miljömässiga aspekter välja det mest resurseffektiva alternativet vid resor (se särskild policy för resor).

¹ <http://kottguiden.se/>

- Utmana sin församling att agera för ett ekologiskt hållbart samhälle.
- I största möjliga mån undvika onödig konsumtion av förbrukningsmaterial.
- Släcka ljuset i lokaler som inte används.

Resande

Ett mycket konkret sätt där vi som individer och organisation kan påverka är med hur vi reser och resa är något vi gör mycket inom Equmenia. Det gäller både anställda och ideellt engagerade genom att vi är en rikstäckande organisation med föreningar över hela landet men också för att vi arrangerar läger, riksstämmor och andra mötesplatser runt om i Sverige. Som aktiva i Equmenia är det viktigt att vi tar ansvar för vår del av utsläppen av växthusgaser genom att välja att resa kollektivt då vi reser för organisationens räkning.

För Equmenias personal gäller att:

- Så långt det är möjligt resa med tåg. Det är det vårt bästa val av transportmedel eftersom det är skonsamt för miljön och ger bra möjligheter till arbete under resan.
- Om tåg inte trafikerar sträckan eller om tåg upplevs som för dyrt används företrädesvis buss.
- Vad gäller resor med bil så är Equmenia generellt mycket restriktivt med att ersätta kostnader för bilresor. Det gäller även vid samåkning. Tåg och buss är bättre alternativ även om kostnaden blir något högre. Till orter dit det inte är möjligt eller rimligt att resa kollektivt kan det krävas en bilresa till en järnvägsstation eller liknande.
- Om restiden blir för lång med tåg eller buss kan flyg vara ett möjligt transportmedel. Detta gäller naturligtvis inte minst vid resor till våra kompis kyrkor i andra delar av världen.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Så långt det är möjligt resa med tåg. Det är det vårt bästa val av transportmedel eftersom det är sparsamt för miljön.
- Om tåg inte trafikerar sträckan eller om tåg upplevs som för dyrt används företrädesvis buss.

Rättvis handel

Equmenia har sina rötter i ett starkt internationellt engagemang bland annat genom samarbetsorganisationer över stora delar av världen. Genom handel och klimatförändringarna är det tydligare än någonsin att världen hänger ihop, våra handlingar gör skillnad både nära och långt borta. De som arbetar med produktion av det vi konsumerar är våra nästa även om de är långt borta rent geografiskt. Dagens globala handel missgynnar ofta de fattigaste, när den istället skulle kunna vara ett redskap för utveckling. Därför är rättvist handlade varor ett bra redskap för att konkretisera kärleken till vår nästa bland annat genom att odlare och arbetare får skäligt betalt för sina grödor, att organisationsrätten främjas, att barnarbete motverkas och genom premier avsedda för att förbättra verksamheten och lokalsamhället.²

Genom konsumentmakt kan handelsstrukturer förbättras och fattigdomen bekämpas. Equmenia har som medlemsorganisation i Fairtrade Sverige tagit ställning för rättvis handel och ska handla därefter. När vi tar ansvar för vår konsumtion i både ord och handling blir vi tydligare i vår efterföljelse.

För Equmenias personal gäller att:

- Använda rättvist producerade produkter, t.ex. Fairtradecertifierade varor, i så stor utsträckning som det är möjligt. Livsmedel som kaffe, te, choklad och bananer, som konsumeras dagligen ska vara Fairtradecertifierade. Inom andra områden såsom profilkäddor är det önskvärt att Fairtradecertifierade produkter används.
- Verka för att Equmeniakyrkan ska använda rättvist producerade produkter och bli medlemsorganisation i Fairtrade Sverige.
- Använda sin röst genom Fairtrade Sverige för att skapa opinion och föra global handel i en mer rättvis riktning.
- Verka för att Fairtradecertifierade varor ska användas i samband med arrangemang där vi står som medarrangör. I fall där grossistföretag som anlitas inte har Fairtradecertifierade produkter eller dåligt utbud av dessa ska Equmenia verka för att de ska utöka utbudet. Om detta inte ger önskad effekt ska byte av grossist göras till en med större utbud av Fairtradecertifierade produkter.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Lära sig om samt informera om Fairtrade och etisk konsumtion. Förslagsvis kan föreningen sända någon medlem på kurs för att bli en ambassadör för Fairtrade.³
- Använda rättvist producerade produkter och synliggöra detta.
- Uppmuntra den lokala församlingen att använda rättvist producerade produkter och synliggöra detta.
- Uppmuntra den lokala församlingen som föreningen är knuten till att bli en Kyrka för Fairtrade.⁴

² <http://fairtrade.se/om-fairtrade/vad-ar-fairtrade/>

³ <http://fairtrade.se/ambassador/>

⁴ <http://www.kyrkaforfairtrade.org/>

Jämställdhet och jämlikhet

Jämställdhet handlar om demokrati och mänskliga rättigheter. I Equmenia tror vi att Gud har skapat var och en unika med specifika gåvor och färdigheter. Det är därför självklart att alla människor ska ha samma chans att komma till tals och påverka i Equmenia. Om människor bemöts olika och behandlas olika eller stängs ute från påverkan, tjänster/uppdrag eller arrangemang som Equmenia anordnar på grund av kön riskerar vi som organisation att gå miste om viktiga synsätt och unika perspektiv. Dessutom riskerar vi att det vi gör blir sämre. På så sätt handlar jämställdhet också om kvalitet. Vi vill att alla ska känna sig välkomna och att de har möjlighet att påverka i vår organisation och därför ska alla människor, ha samma möjligheter i Equmenia.

I Equmenia vill vi arbeta mot all form av diskriminering samt främja jämställdhet och jämlikhet. Tillsammans vill vi skapa en rörelse som alla våra medlemmar och deltagare kan vara med och forma oavsett kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, funktionsnedsättning, religion eller annan trosuppfattning, ålder samt könsidentitet och könsuttryck.

För Equmenias personal gäller att:

- Eftersträva att fördelningen mellan könen ska vara jämn. Då ny personal rekryteras ska det, om kandidater anses likvärdiga, ses som en konkurrensfördel att tillhöra ett eventuellt underrepresenterat kön.
- Verka för att könsfördelningen i stag, andra ideella grupper och på utbildningar som vi är med och driver ska vara så jämn som möjligt.
- Kansliet ska vara en arbetsplats där personers bedömning och bemötande av andra inte styrs av könets tillhörighet, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder, könsidentitet och könsuttryck.
- Kansliet ska vara en arbetsplats fri från alla former av diskriminering och trakasserier inklusive sexuella trakasserier.⁵
- Ingen i personalen ska diskrimineras för att vara föräldraledig, ha varit föräldraledig eller vill eller antas vilja vara föräldraledig.
- Vid större arrangemang särskilt ta hänsyn till representation och resursfördelning utifrån kön och etnisk tillhörighet.
- All kommunikation ska syfta till att spegla en mångfald och inte befästa könsstereotypa normer. Trycksaker, filmer och annat material som produceras bör granskas utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.
- Aktivt tar till sig kunskap om jämställdhet och maktstrukturer samt hur dessa påverkar deltagare och ledare.
- Personalen ska kontinuerligt genomgå kursen Trygga Möten eller motsvarande utbildning.

Equmenias föreningar och medlemmar uppmuntras att:

- Arbeta för att fördelningen mellan könen ska vara jämn vad gäller alla förtroendeuppdrag, styrelser, råd, arbetsgrupper och liknande.

⁵ Vi är styrda av svensk arbetslagsstiftning och diskrimineringslagstiftningen. För mer information: <http://www.do.se/>

- Arbeta för att fördelningen mellan könen ska vara jämn när ledare rekryteras till alla de barn- och ungdomsgrupper som finns i föreningen, för att en bredd av olika förebilder behövs.
- Arbeta för att föreningen ska vara ett sammanhang där alla personer bedöms och bemöts på likvärdigt sätt.
- Arbeta för att föreningen ska vara ett sammanhang fritt från alla former av diskriminering och trakasserier inklusive sexuella trakasserier.
- Uppmuntras att ta till sig kunskap om jämställdhet och maktstrukturer samt hur dessa påverkar deltagare och ledare.
- Arbeta för att samtliga ledare kontinuerligt genomgår kursen Trygga Möten eller motsvarande utbildning.

Alkohol, tobak och narkotika

Tobak ger i första hand medicinska effekter medan de sociala effekterna är mindre. Därför har Equmenia valt att inte likställa tobak med alkohol och narkotika. Equmenia förbjuder ingen vuxen att använda tobak, men ingen ska heller i samband med Equmenias verksamhet påverkas att börja använda tobak. Därför bör Equmenias verksamhet vara fri från tobak. Den som ändå måste använda tobak bör göra det utom synhåll och utanför området där verksamhet pågår.

För att skapa en välgrundad hållning beträffande alkohol och narkotika är det viktigt med ett öppet samtal där olika åsikter och värderingar rymms. I dessa frågor finns en spänning mellan det privata ställningstagandet, den kristna tron och församlingens/föreningens oskrivna eller beslutade regler. Samtidigt ska det vara tydligt att Equmenia och lokala föreningar verkar för att unga får växa upp i alkohol- och narkotikafria miljöer, i ett samhälle fritt från missbruk.

Equmenias definition av alkoholfritt är produkter som innehåller mindre än 0,1 procent alkohol.

För Equmenias personal gäller att:

- Alla arrangemang som Equmenia genomför ska vara fria från alkohol och narkotika.
- Arrangemang där Equmenia är medarrangör eller intressent verka för att de är fria från alkohol och narkotika.
- Delta i arbeten som motverkar att barn och ungdomar använder alkohol.
- Medverka till att skapa alkoholfria miljöer.
- Ha resurser till hjälp för föreningar som vill arbeta med alkoholfrågan.
- Arbeta för en tobaksfri miljö.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Alla arrangemang lokalföreningen genomför ska vara fria från alkohol och narkotika.
- Verka för att alla arrangemang där lokalföreningen är medarrangör är fria från alkohol och narkotika.
- Skapa dialog mellan deltagare, ledare, andra föreningar och myndigheter i syfte att begränsa användandet av alkohol och narkotika.
- Forma en egen alkoholpolicy där föreningens hållning tydliggörs.
- Delta i arbeten med syfte att motverka alkoholkonsumtion bland barn och ungdomar.
- Arbeta för en tobaksfri miljö.

Ledare i Equmenia uppmuntras till att:

- Vara medveten om sin roll som förebild och ha en genomreflekterad återhållsam syn på alkohol och tobak.
- Ge unga positiva erfarenheter av ett liv fritt från alkohol och narkotika.
- Under hela den tid ett arrangemang pågår helt avstå från alkohol och tobak.